

ශ්‍රී ලංකා ජාතික සංරක්ෂණ උපාය මාර්ග-ස්වභාවික සම්පන් ප්‍රතිඵලිත වර්ධනය උදෙසා විවාරණීලිව උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක්

අවුරුදු 2500 කට අධික අපේ ලිඛිත ඉතුහාසය ගැන සංස්ක්‍රිතාත්මකව සළකා බලිමේ දී ඇද පවත්නා ආකාරයේ සහ ප්‍රමාණයේ පරිසර භාණියක් හට ගැනී ඇත්තේ මුළු භාගයේ දී ය. අපේ මූලුන් මිත්තන් රටේ ස්වභාවික සම්පන් ප්‍රයෝගනයට ගන්නේන් පරිභරණය කළේන් විවාරණීලි සහ ඇඟාන්තින ආකාරයෙනි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ කෙටි කාලීන ආර්ථික ප්‍රයෝගන තකා පරිසරය විනාශ කිමිම අරමුණෙන් වැඩිලි කාෂි කර්මාන්තය සඳහා කුරුට විශාල ප්‍රදේශ විවාන කරනු ලැබේන් සමඟ ය. එවක් පටන්, බෙහෙවින් ම අගනා ස්වභාවික සම්පන් එනම් හුම්ය පාවිච්චියට ගැනීම වටා පාරිසරික ප්‍රයෝග කාරුණිකාරීව විය. කෘෂි එහි කිරීම සහ පස සේදීයාම හේතුකොට ගෙන පස් ප්‍රමාණය අඩු වී ගිය අතර, ඒ නිසා කාබනික ද්‍රව්‍ය ඉවත්වීම්, ජලය රඳවා ගැනීමේ හැකියාව අඩුවීම්, ජල මට්ටම පහන බැසීම සහ පෙර දී වසර මූල්‍යෙන් ම නොසිදී ප්‍රවත්ති දිය ඇලි සහ ජල මාර්ග කළීන් කළට සිදී යාම ද සිදු විය.

පනස් වසරකට නොවයි කළකට පෙර දී කාර්මිකරණය ආරම්භ වීමන් සමඟ පරිසර භාණියට තවත් අභ්‍යන්තරයක් එකතු විය. පරිසර දුෂ්ක කර්මාන්ත සංස්ක්‍රිතාත්මකින් නොරව සහ නොස්ථිතිලැබේන් ලෙස පිහිටුවීමන් වර්ධනය වීමන් නිසා අපගේ ජල ස්කෑන්ඩයන්, ගංගා සහ ගං මෝස්වල්, වෙරුබඩ පෙදෙස් එමෙන්ම වට්ටිත සහ පස පවා එහි අභින්තර බලපෑමට ලක් විය.

අපේ පරිසරයට උදුරුරක් ඇතිවේය කියා හෝ අපේ ස්වභාවික සම්පන් කවදාවන් අඩු වී යා හැකිය කියා හෝ සිනු අය මිට අවුරුදු විසි පහකට එහා තරම් මුළු දී ඇත්තා වගයෙන් ම නොඩු හා.

අපගේ කායික, ආධ්‍යාත්මික සහ ආර්ථික ගුහැයිදීය සඳහා අපට අත්‍යවශ්‍ය වන ස්වභාවික සම්පන් පිරිහෙළිම ඇද ශ්‍රී ලංකාව තුළ බාධා රහිතව දිගෙම සිදුවෙමින් පවත්නා බව පහන දැක්වෙන නිදුස්ත සාක්ෂි දරයි.

(අ) සීමාවකින් සහ පාලනයකින් නොරව නිරිගල් කැඩීම නිසා මූහුද රාජ වී ගොඩ බිමට කඩා වැදුමට එරෙහිව තිබෙන පළමු ආරක්ෂක මාර්ගය ඉවත් වේ. මේ හේතු කොට ගෙන මූදු කැමෙ වේගය වැඩිවීම්,

කේ. එච්. ජේ. විජයදාස ජනාධිපති ලේකම්

වෙරු විනාශ වී යාම, ජේවි විශේෂ සහ ගෝවර ස්ථාන නැතිව යාම සහ එලෙක්න් ම වෙරුභාසන් දිවර කටයුතු අඩවි මෙන් ආදායම අභිම්වීම සහ සංචාරක කටයුතුවලින් ලැබෙන විදේශ විනිමය අහිමි වී යාම ද ඇති වේ.

ඡ්‍රියෙයය

(ආ) කෛඩාල් ගස්වලින් දහ් ඉතිරි වී ඇත්තේ ඉනා ස්වල්පායකි. දරව සහ ගොඩනගිලි ද්‍රව්‍ය උදෙසා කපා දමනු ලබ ඇති අනර හොටල් සහ නිවාස නැගීම සඳහා එවා ගොඩ කරනු ලබ ඇති. කෛඩාල් විනාශ කර දමනු ලැබේන් සම්ග ම සුදු සුදු වල ප්‍රවන්තිභාවය, කුණුව නැගීම සහ මුහුද ගැලීම්

යන මෙවාට ප්‍රතිච්චිත කරන දෙවානි ආරක්ෂක මාර්ග ද සඳහටම ඉවත් කරනු ලබ ඇත. කෛඩාල් පරිසරය පද්ධතිය සහ වෙරුභාසන් දිවර කටයුතු, ඉවුරුවීම් සහ මේය යන මෙවායේ ආරක්ෂාව ද අනර ප්‍රවත්ති සම්බන්ධකම් ද බිඳ වැටි ඇත.

(ඇ) හේත් ගොවිනැන ඉනා විශේෂ සිදුවීම නිසා වියලි කළුපයේ නිම් පෙදෙස් විලින් 50% කට අධික ප්‍රමාණයක වනහරණය සිදු වූවා පමණක් නොව එකී හුම් ප්‍රදේශ කාන්තාර බවට පත් වන්නට ඉනා ආසන්න තත්ත්වයකට ද එවා ඇද දමනු ලැබේ. කුදකර පෙදෙස්හි ගැඹුරු බැඳුම් සහ අලු-දොල සඳහා වෙන් මු නිම්, දුම්කොල, අර්තාපල් සහ එළුව්ව වනි අධික මුදලක් ලබාගන හැකි බොග වාව සඳහා අන්වයරයෙන් එලි-පෙහෙළ කිරීමේ ප්‍රතිඵල ලෙසින් දැඩි සෝදා පාඨව, නායයම් සහ කුදා කඩා හැඳුම් ද සිදු වේ.

(ඇප) සංවර්ධනය කරා අප යන ගමන් දී අන්‍යවායා පාරිසරික, ක්‍රියාවලින් සහ ජ්‍වලෝපකාරී පද්ධතින් පවත්වා ගෙන යාම කෙරෙහි ප්‍රාමණවත් අවධානයක් අප යොමු කොට නැත. එසේ ම, ජාන විවිධත්වය රක ගැනීමන් ජේවි විශේෂ සහ පරිසර පද්ධතින් ඔරෝන්තු දිය හැකි අයුරින් උපයෝගී කර ගැනීමන් කෙරෙහි ද අප ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කොට නැත.

අප අවට සිදුවෙමින් පවත්නා ඉනාම විශේෂ ජනක පරිසර නායනය නම් දිලිඹුබාවේ දුෂ්ක වකුය, වේගවත් ජන ගහන වර්ධනය සහ ස්වභාවික සම්පන් උපයෝගී කර ගැනීමන්, භායිරවීමන් දැඩි සහ ව්‍යාකුල අනුපාතයක් අවශ්‍ය වන්නකි. පහැදිලි ලෙසම, සරල් විස්සුමක්වත් නානි විස්සුමක්වත් නානි. මේවා වනවස්ථාවලින් පමණක් විස්සුය හැකි ඒවා, නොවේ. යොදා ගන හැකි කියා මාර්ග කිපයක් ගැන දැන් අප විමයා බලමු.

- (අ) දිවේ රීක ගැනීම උදෙසා ම දරුණා සිංහලෙනුන් පහළ මට්ටමක ජීවත්වන මිනිසුන් විසින් සිදු කරනු ලබන පරිසර භායනය පිළිබඳ ගැලුව සඳහා ඇති මූලික විසඟුම්වලින් එකක් නම් දිලිඹව තුරන් කිරීමයි. එහෙන් දිලිඹ බව තුරන් කිරීම යහා ආර්ථික සංවර්ධනය පිළිබඳ සියලු වැඩ සටහන් ජාතික සංරක්ෂණ උපයා මාර්ගයක් මත ආකෘති ගත කරනු ලැබේ යුතු වේ.
- (ආ) දැරිය හැකි වර්ධනයක් ඇති කරගැනීම පිළිබඳ අනෙක් අන්තර්ගතය පූර්වාවගතනාවක් නම් රටි සම්පත් පදනමේ වාහක ගක්නියට අදාළව ජන ගහන ප්‍රතිපත්තියක් යොදා ගැනීමයි. සංවර්ධනය වන බොහෝ රටවල් භා සඳහන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ හුමිය යහා මිනිසුන් අතර අනුපාතය ඉතා ඉහළ ය.
- (ඇ) ආර්ථික සැලසුම් ක්‍රියාවලිය තුළ සාම්ප්‍රදායික ආර්ථික සිද්ධාන්ත භාවිතා කිරීම ද අන්තර් පරිසර භායනයට තුළ ද ඇති. පරිසරය බෙහෙවින් අයුතු ලෙස ප්‍රයෝගනයට ගනු ලබන්නේ, පරිභානියට පත් වන්නේන් අපවිතු කරනු ලබන්නේන් පාරිසරික කාර්ය යන් නිදහස් භාණ්ඩ යහා සේවා සේ දකිනු ලබන බැවිති. එබානි පරිසර ප්‍රමිතින් සමස්ත ජාතික සැලසුම් ක්‍රියාවලිය තුළ භාවිත්වීම පිළිබඳ අනෙක් ව්‍යුහන් ගිල්පිය කුමයක් වනුයේ පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුවක් සියලු සංවර්ධන වැඩ සහ ව්‍යාපාතීන් කෙරෙහි යොදා ගැනීමයි. රාජ්‍ය යහා පෞද්ගලික යන අංශ දෙකෙහි ම සියලු සංවර්ධන ව්‍යාපාතීන් කෙරෙහි පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුවක් මූලින් ම විධානාත්මක බවට පත් කළ දියුණු වන රටවල් කිපය අතරත් ශ්‍රී ලංකාව ද වේ. මෙය ප්‍රමාණවත් නොවේ. පරිසරයට අහිතකර බලපෑම් සිදු කරන තහන්නා, එන් අහිතකර බලපෑම් සහායේද කරන තුරු

හෝ ඉවත් කරන තුරු, හෝ එවතින් යම් අහිතකර බලපෑම් වෙනුවෙන් වන්දී ගෙවිය යුතුය යන ප්‍රතිපත්තිය ද අප විසින් පිළිගනු ලැබිය යුතුය.

(ඉ) ජාතික සැලසුම්කරණයට ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් ඇති කිරීම පිළිබඳ සින්නලට අපට යම් දිනක සිද්ධාන්ත ඇත. නීරන ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ දී පාරිසරික මෙන් ම සමාජ-ආර්ථික බාධක ද සැලසුම්වල ගනු ලැබිය යුතුය.

ප්‍රතිචාරන වර්ධනයක් සඳහා ස්වාභාවික සම්පත් විවාරණීලිව උපයෝගී කර ගැනීම හා හැසිරවීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලසුම්ක අන්තර්ගතය අංශ කවරේදයී ශ්‍රී ලංකා ජාතික සංරක්ෂණ සැලසුමක් විසින් විසින් ප්‍රතිචාරන්මකව දක්වනු ඇති ඇති. එම් මෙසේ ය :-

(ඇ) ඉඩම් භාවිතා සැලසුම් ගන කිරීම :
සාර්ථක සම්පත් සංරක්ෂණයට ගා සංවර්ධනයට මූලික වනුයේ ගැමිය නිසි ලෙස ප්‍රයෝගීනයට ගැනීමයි. එක පුද්ගල ඉඩම් ප්‍රමාණය අඩු විමේ හේතුව නිසා භැමිය මිනිසාගේ වැඩිම ප්‍රයෝගීනයට යොදා ගත යුතුය. භැමිය යම් ආයයකට වෙන්තර දෙනු ලැබිය යුත්තේ පාරිභාෂා කාලීව අයන ලද ප්‍රමූලතා පදනමක් මත පමණි. උපමාන යන් විය යුත්තේ භැමියේ යොග්‍රානාව සහ සමාජ-ආර්ථික දියුණුවක අන-හිනදීමට එකී අංශයට ඇති භාෂියාවයි.

(ඇ) පෙස් සංරක්ෂණය :
දහන නිබෙන පස් සංරක්ෂණ පනත වෙනුවට වඩා ප්‍රාග්-විෂය ප්‍රසාදයක් යහා බලපෑම් හාවිතය. පස යහා ජුය සංරක්ෂණ පනත සැනුවෙන් පනතක් ආදේශ කරනු ලැබිය යුතුය. පාරිසරික අවබෝධ යක් මත ජාතික ඉඩම් භාවිතා සැලසුමක් සකස් කිරීම. ඉඩම් භාවිතා කිරීමේ සියලු කිපයුවල දී පස සංරක්ෂණයට ඉහළ ප්‍රමූලතාවක් දීම.

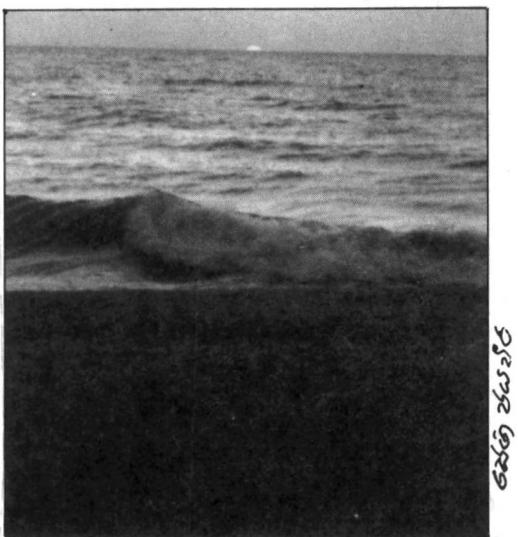
(ඇ) ජල සම්පත් :
ඇල-දෙළ සහ ගංග ඉවුරු පිළිබඳ දත් පවත්නා නීති සමාලෝචනය කිරීම. වෙන් කරන ලද ඉඩම්වල පදිංචිවීමට අවසර නොදිය යුතුය. භායික දිය බෙස්නාවන්හි සහ සේදා පාල්වී ගිය, ජලය ලබා ගන්නා ප්‍රදේශවල වන වගාව.

(ඇ) වන සම්පත් :
ආරක්ෂා කරනු ලැබිය යුතු වනාන්තර සඳහා වූ ප්‍රදේශ භැඳුනා ගැනීම සහ ඒවා අද්‍යාත්මක සඳහා නීතියෙන් කටයුතු සැලසීම.
වන විද්‍යා ඒකකවල නීත්පාදනය විද්‍යාන්මක ලෙස පාලනය කිරීම, සියලු මිනිස් සහ පෙළවශේලීය සංවිත සඳහා ආරක්ෂණ තන්න්වයක් ඇති කිරීම.

ජාතික රුමුව - ගෙහු සංචාර

ජල සංරක්ෂණය

ପ୍ରଥମ ପତ୍ର

ජායාරූපය - ජේනු ජයත්‍රී

භාවයෙන් අඩු මතසා වර්ග උපයෝගී කරගැනීම, පිරිසිදු ජලය සහ මූහුදු ජලය අපවිනු වීම පාලනය කිරීම සහ අභින්‍යත බලපෑම් හැකිනාක් අඩු කිරීම යන මෙවා පිළිබඳ විස්තරාත්මක සමීක්ෂණ ප්‍රවත්තීම කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.

3 නිවුවෙන්

පරිසර අධ්‍යාපනය:

සංරක්ෂණ වැඩ සටහන් සාර්ථක වනු අන්තේ මේ අරමුණු ඉටුවන අයුරින් අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් මෙහෙයවනු ලැබෙනාත් පමණි.

ඡරෝන්නු දියහැකි සංවර්ධනයකින් අදහස් වන්නේ සෑරිර තන්ත්වයක් නොවේ. එය, ආර්ථික සහ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති, වෙළඳ සහ විදේශ ප්‍රතිපත්ති, බලයක්, කාෂිකරීම සහ කර්මාන්ත ප්‍රතිපත්ති සහ මෙකි සියලුල ආර්ථික, සාමාජික සහ පරිසර විද්‍යාත්මක වශයෙන් ඡරෝන්නු දියහැකි සංවර්ධන මාර්ග දිරි ගැනීම් අරමුණු කොට ගන් වෙනස් වීමේ ක්‍රියාවලියකි. නිදුසුනක් දක්ව නොත්, පාරිසරික වශයෙන් ඡරෝන්නු දියහැකි කාෂිකාර්මික ක්‍රියාමාර්ග, බෝග කුම සහ වග කුම ගැන අප සොයා බැහැය යුතුය. රසායනික පොහොර සහ කාෂි රසායන ද්‍රව්‍ය සූක්ෂම ලෙස භාවිතා කිරීම සහිතව කෙරෙන පූජල් වග කටයුතු නිසා ගොවීම් සීමාව ඉක්මවා ප්‍රයෝගනයට ගැනෙන අතර, ආහාර, පස සහ ජලය ද දුෂ්ණය වේ. අප 18 වැනි සියවස කරා ආපසු යා යුතු යයි මම නොකියමි. මිනා කුසලනාවක් පෙන්නුම් කෙරෙන අනෙකු ඒවා ද ඇතුළත් වන අපේ දේශීය කුම සහ වාචාර මත පදනම් යුතු උච්චිත තාක්ෂණ විද්‍යාවන් අපි දියුණු කර ගනපුතු වෙමු.